

CSAK KÜLFÖLDIEK LÉPHETNEK BE A BÉKÉSCSABAI ÁLLOMÁSRA

Eddig száz országból fogadtak menedékkérőket

Minden külföldi, aki csak menedékkérőként érkezik hazánkba, a 20 éves békéscsabai befogadóállomáson kezdi pályafutását – 15 napra. A legtöbb menedékkérőt a délszláv háború alatt kellett ellátni, most az afgán lakók vannak túlsúlyban. Előfordult, hogy egy egész bosnyák falu táborozott Csongrádon.

BÉKÉSCSABA, CSONGRÁD
DOMBAI TÜNDE

Nem börtön, de zárt és őrzött intézmény a békéscsabai befogadóállomás. Minden hazánkba érkező és menedékkérő külföldi ügyének itt kezdődik az előzetes hatósági vizsgálata, és ez, valamint a védelmüket garantálni kell. Ezért külső látogatók nem léphetnek be a fallal és kerítéssel körülvett, közel 8700 alapterületű táborba – tájékoztatott Veres Annamária, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal menekültügyi igazgatóságának főosztályvezető-helyettese. A menedékkérők élete három jól elkülöníthető fázisra osztható, aszerint, ahogy a két éve életbe lépett jogszabály

szerint a menekültügyi eljárás is tagolódik. Békéscsabán mindenki megfordul 15 napra, ott a legnagyobb a forgás. Ellenőrzi a nyilvántartásokat, elvégzik az egészségügyi szűrővizsgálatokat. Innen ha érdemben vizsgálják az ügyét, a külföldi Debrecenbe kerül. Ott minimum 60 napot, de a jogorvoslati eljárás miatt akár 1-1,5 évet is tölthet. Ha az országban maradhat, menekült vagy – kiegészítő védelemben részesülő – oltalmazott lesz belőle, továbbvizik Bicskére, és ott már ugyanolyan jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik, mint a magyar állampolgárok.

Hogy telnek a békéscsabai mindennapok? Az egyetlen köztársaság azonkívül, hogy nem mehetnek ki a lakók, az, hogy a hatóság rendelkezésére kell állniuk. Háromszori étkezésük a vallási szokásoknak megfelelően megoldott. Van imaszoba, klubhelyiség, sportpálya, egészségügyi ellátás. Civilszervezetek és önkéntesek biztosítanak gyerekfoglalkozásokat, magyar és angol nyelvtanfolyamot. Az egyedül érkezőket és a családokat el-

Tömegek 4 hullámban. A kilencvenes években a délszláv válság miatt csúcsra jártak a befogadóállomások; az összlétszám a 10 ezret is meghaladta. 1997-ben jelentek meg az afrikai és ázsiai menekültek. 2001–2002-ben főként afgánok, majd irakiak jöttek nagy számban. A rá következő néhány évben jelentősen apadt a menekültek száma, előfordult 1600-as létszám is. 2004-es uniós csatlakozásunk óta lassú, de markáns emelkedés figyelhető meg. 2007–2008-ban a vietnami és kínai kérelmezők hulláma, utána a szómáliaiak, szerbek és kosovóiak, jelenleg az afgánok nagy száma jellemző. Eddig 100 országból fogadtak menedékkérőket a befogadóállomások.

különítik, hogy komfortosabban berendezkedhessenek. Nőknek és gyerekeknek fenntartanak egy közös tévésobát.

Békéscsaba és Bicske a rendszerváltás óta, Debrecen 15 éve működik változatlan formában. Jelenleg összesen 71 munkatárs dolgozik a három befogadóállomáson, ahol összesen közel 800 menekült tartózkodik. Tavaly az intézmények működésére, valamint a menedékkérők ellátására és támogatására a hivatal 1,1 milliárd forintot költött. Az elmúlt húsz évben 4 nagy hullámban érkeztek menedékkérők az országba.

Gornij-Serpak a Tisza-parton. A délszláv háború elől a volt Jugoszláviából tömegesen hazánkba áramló menekültek között az is előfordult, hogy egész falu érkezett együtt. Így volt ez a bosnyák Gornij-Serpak lakóival, akiket egy az egyben a nekik nyitott csongrádi altáborba költöztettek. Az 1995-ös békekötés után többen közülük továbbálltak Nyugat-Európába, mások hazatértek. A tábort bezárták, és azóta sem működik hasonló.

Gyerekek rajzolással mulatják az időt a tábor területén.

Vámpírok a könyvtárban

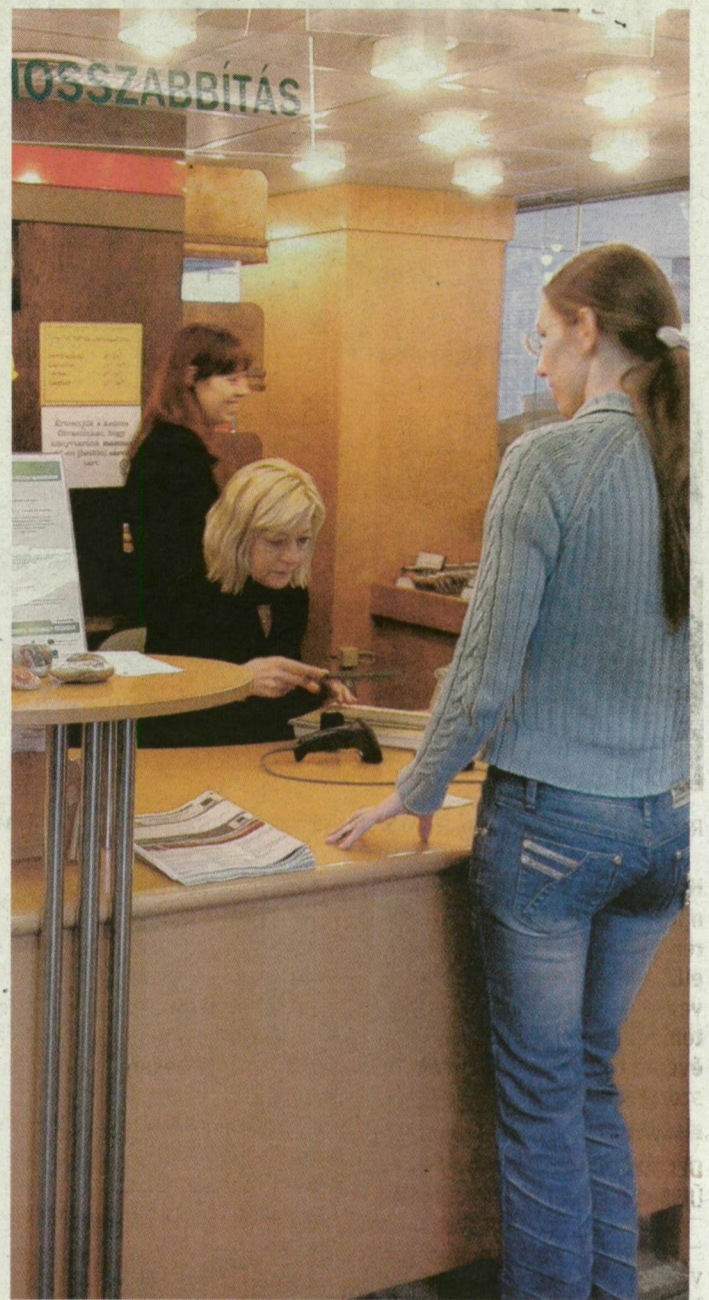
Kézről kézre járnak a szegedi Somogyi-könyvtárban a vámpíros könyvek, Marx, Engels és Lenin művei viszont senkinek sem kellene. Van, aki könyvtári szakácskönyvből főzi a vasárnapi ebédet, a külföldi diákok pedig szinte az egész életüket a TIK-ben töltik. A szegediek könyvtár-látogatási szokásairól kérdeztük az illetékeseket.

SZEGED
BOBKÓ ANNA

Tíz közepes magyar város könyvtárát vizsgálták egy tavalyelőtti felmérésben. Kiderült: a beszerzett könyvek felét soha senki nem kölcsönzi ki. A szegedi Somogyi-könyvtárban nem ilyen lehangoló a helyzet, bár, a fizika és kémia témájú könyvek iránt megcsappant a kereslet az utóbbi időben, és a régebbi kiadású útikönyveket sem emelik le túl gyakran a polcra. Ám a negatív rekorderek Marx, Engels és Lenin művei, amelyek évek óta árválnak úgy a Somogyi-könyvtár polcain, hogy maximum csak portalanításkor mozdítják el őket.

Viszont kézről kézre járnak, és folyamatosan jegyzik elő a vámpíros könyveket, az Alkonyatot és az Újholdat. A vérszívókra kíváncsiak a gyerekek is: a Könyvmolyképző Kiadó Vörös pöttyös könyvek sorozatában megjelent vámpíros olvasmányokat kölcsönzik leggyakrabban. Népszerűek *Ken Follett*, *Dan Brown* és *Agatha Christie* írásai, valamint *Wass Albert*, *Márai Sándor* és *Paulo Coelho* művei is. Az életmódról, haditechnikáról szóló könyveket is gyakran keresik a látogatók, sokan pedig a könyvtári szakácskönyvekből főznek vasárnapi ebédet a családnak.

Magyarország lakosságának mindössze 9 százaléka sorolható napjainkban a könyvtárlátogatók táborába, míg a 80-as években ez a szám még 15 százalék volt. A Somogyi-könyvtárban évek óta stagnál a beiratkozott olvasók száma: 2008-ban és 2009-ben 30–31 ezer „állandó vendég” regisztráltak. Ám a színes programoknak köszönhetően a könyvtár látogatószáma nagy ütemben nő – tudtuk meg *Dobosné Brezovszky Anikótól*, a könyvtár olvasószolgálati osztályvezetőjétől, aki elmondta: míg 2008-ban 367 ezren lépték át a Dóm téri épület ajtaját, addig 2009-ben

A Somogyi-könyvtárban 120 olvasó 1 millió 380 ezer forintos tartozást halmozott fel. FOTÓ: VERÉB SIMON

már 376 ezren látogattak el az intézménybe, ahol tavaly 1256 kulturális rendezvényt szerveztek – többek között kiállításokat és író-olvasó találkozókat.

A modern technikának köszönhetően a távhasználok száma is évről évre nő. A Somogyi-könyvtárból kivétel a könyvek kölcsönzését például otthonról is meghosszabbíthatják az interneten. Amíg 2008-ban 730 ezer, addig tavaly már 844 ezer internetes ügyintézését regisztráltak. A könyvtár honlapján egyébként már digitalizált könyveket is olvashatunk.

Világháló csábítja az egyetemi könyvtárba látogatókat is, akiknek több mint 300 számítógép áll a rendelkezésére. *Mader Bélától*, az intézmény főigazgatójától megtudtuk: az elmúlt öt évben évente 700 ezer látogató fordult meg a könyvtárban – legfőképpen az

A behajtók házhoz mennek

Aki a harmadik felszólítás után sem viszi vissza a Somogyi-könyvtárból kikölcsönzött könyvet, azt az Intrum Justitia nevű behajtócég „veszi kezelésbe”. Tagjai akár a látogató lakhelyére is kimennek az ellejeletett könyvekért. A Somogyiban egyébként tavaly 120 olvasó 1 millió 380 ezer forintnyi tartozást halmozott fel. Az összeg magában foglalja a késedelmi díjakat és a kintlévő dokumentumok árát is. Év végéig ennek mindössze 30 százalékát sikerült behajtani.

egyetem hallgatói, köztük sokan szinte az Ady téri épületben „élik az életüket”. Itt tanulnak, itt készülnek fel a vizsgákra, sőt az elektronikus rendszernek köszönhetően még itt is vizsgáznak.

Nagy sikert aratott a Szegedi Szimfonikus Zenekar Gyüdi Sándorral Budapesten, a Művészetek Palotájában

A hazai együttesek Szimfonikus körkép című sorozatában szerda este nagy sikert aratott a Szegedi Szimfonikus Zenekar Budapesten, a Művészetek Palotájában. A szegediek programjában Gyüdi Sándor dirigálásával először Lendvai Kamilló Jazz-szimfóniája csendült fel, amit a Kossuth-díjas komponista az együttes 40 éves jubileumára tavaly írt.

Nemcsak a zenekart, a jelen lévő 82 esztendő szerzőt is ünnepelte a közönség. Bartók Béla III. zongoraversenyét a 2008-as szegedi nemzetközi zongoraverseny győztesével, Kaneko Miyuji japán-magyar zongoraművésszel szálaltatták meg a szimfonikusok. A koncertet Richard Strauss Sinfonia domestica című műve zárta – Gyüdi Sándort, a szimfoniku-

sok művészeti vezetőjét, a Szegedi Nemzeti Színház főigazgatóját és a zenekart ovációval köszöntötte a publikum a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben. A koncertre különbuszokat indítottak, így sok szegedi zenebarát is tanúja lehetett a sikernek. A szimfonikusok a Jazz-szimfóniából lemezfelvételt is készítettek. FOTÓ: HOLLÓSI ZSOLT